

TIBBİ TERMİNOLOJİ

KALP, KAN VE LENF DOLAŞIM SİSTEMİ

Kalp ve Dolaşım Sistemi

- Cor (Kor): Kalp
- Sulcus coronarius: Atrium ve ventrikülleri birbirinden ayıran oluk.
- Atrium dextrum: Sağ kulakçık
- Atrium sinistrum: Sol kulakçık
- Ventriculus dexter: Sağ karıncık
- Ventriculus sinister: Sol karıncık
- Foramen ovale: Intrauterin hayatta bulunan her iki atrium arasındaki delik
- Fossa ovalis: Foramen ovale'nin kapanması ile oluşan çukur
- Valva tricuspitalis: Sağ atrium ile sağ ventrikül arasındaki deliği kapatan üçlü kapak
- Valva mitralis: Sol atrium ile sol ventrikül arasındaki deliği kapatan ikili kapak

- Ostium aortae: Sol ventrikül ile aorta arasındaki delik
- Valva aortae: Aortun başlangıcındaki deliği kapatan üçlü kapak
- Pericardium (perikardium): Kalbi bir torba gibi içine alan çift katlı zar
- Myocardium (Miyokardiyum): Kalbin kas tabakası
- Endocardium (Endokardiyum): Kalbin boşluklarını içten örten ince epitel doku
- Aorta (Aort): Bütün vücuda arteriyal kan taşıyan ana aort
- V. cava superior (Vena kava superior): Baş, boyun ve üst ekstremitelerin venöz kanını taşır
- V. cava inferior: Alt ekstremiteler, pelvis, perine ve abdomenin venöz kanını taşır.
- Systole (Sistol): Kalp kasının kasılması
- Diastole (Diyastol): Kalp kasının gevşemesi

• Semptomatik Terimler

- Cardiodynia (Kardiodini): Kalp ağrısı
- Arrhythmia (Aritmi): Kalp atımlarının normal ritmini kaybetmesi
- Bradikardi: Kalp normal atım hızının yavaşlaması
- Taşikardi: Kalp normal atım hızının artışı
- Siyanoz: Dokulara oksijen gitmemesine bağlı morarma
- Dispne: Nefes almada güçlük çekme
- Fibrilasyon: Kas liflerinin titreşim şeklinde düzensiz kasılması
- Hipokapni: Kanda karbondioksit miktarının aşırı artması
- Murmur: Üfürüm
- Pulse: Nabız
- Tansiyon: Kan basıncı

- Hipotansiyon: Düşük kan basıncı
- Hipertansiyon: Yüksek kan basıncı
- Sitenokardiya: Göğüste şiddetli ağrı ve nefes alamama durumu
- Vasodilatasyon: Kan damarlarının genişlemesi
- Diagnostik Terimler
- Cardiac arrest (Kardiak arest): Kalbin durması
- Koroner arter hastalığı: Koroner damarın daralması yada tıkanmasına bağlı olarak gelişen kalp iskemisidir.
- Atherosclerosis (Ateroskleroz): Arterin intima tabakasında yağ plaklarının oluşması ile belirgin damar sertleşmesi
- Bacterial endocarditis (Bakteriyal endokardit): Kalbin endotel tabakasında bakterilerin sebep olduğu enfeksiyon

- Congenital anomaly (Konjenital anomali): Doğuştan kalp defektleri
- Shock (Şok): Kapiler dolaşımın ileri derecede bozulması sonucu dokulara oksijen gitmemesi nedeniyle gelişen tablo
- Stenosis (Stenoz): Bir kanal yada deliğin daralması
- Anevrizma: Damarın belirli bir bölgesinin gelişmesinden oluşan baloncuk, şişkinlik
- Miyokardit: Kalp kasında bakteri yada virüsün sebep olduğu enfeksiyon
- Perikardit: Perikardiyumun enfeksiyonu
- Kardiyonekroz: Kalp kasının nekrozu
- Arterit: Arter iltihabı
- Embolus (emboli): Damar lümenini tıkayarak dolaşıma engel olan trombosit, bir pıhtı veya herhangi bir tıkaç (yağ damlası, hava kabarcığı)

- İskemi: Belirli bir bölgenin kan akımının kesilmesine bağlı olarak beslenemesi
- Perfüzyon: Sıvının doku içine geçmesi
- Tromboz: Damar içinde oluşan pıhtı
- Diagnostik Testler
- Oskültasyon: Kalp ve büyük damarlardan geçen kanın sesinin dinlenip değerlendirilmesi
- Anjiyokardiyografi: Kalp ve büyük damarların, radyoopak madde verilerek röntgen filminin çekilmesi
- Kardiyografi: Kalp atımlarının kardiyograf aracılığıyla çizelge halinde kaydedilmesi
- Ekokardiyografi: Kalp damar sistemine gönderilen yüksek frekanslı ses dalgalarındaki yansımanın çizelge halinde gösterilmesi

- Operatif Terimler

- Anastomoz: Damarları ağız ağıza birleştirerek iki damar arasında geçiş oluşturmak
- Flebektomi: Veni çıkarma ameliyatı
- Flebotomi: Kan almak veya vermek amaçlı ven üzerine kesi yapmak
- Greft: Bir yerden alınan canlı doku parçasının vücudun diğer bir yerine eklenmesi
- Bypass (Baypas): Suni bir geçiş yaparak akımın hiç durmadan sürmesini sağlamak
- şant: İki kan damarı arasındaki yapay bağlantı

- İlaçlar

- Kalsiyum kanal blokerleri: Miyokardın oksijen gereksinimini azaltır
- Vazokonstrüktör: Kan damarlarının daralmasına neden olan ilaçlar

- Vazodilatör: Kan damarlarında genişlemeye neden olan ilaçlar
- Vazodepresör: Periferik direnci azaltarak hipotansiyona neden olan ilaçlar
- Vazopressör: Kapiler ve arter kaslarının kasılmasına neden olan ilaçlar

Kan ve Lenf Sistemi

- Vasa lymphatica (Vasa lenfatika): Lenf damarları
- Plexus lymphaticum (Pleksus lenfatikum): Lenf ağı
- Ductus lymphaticus (Duktus lenfatisi): Ana lenf toplar damarı
- Nodus lymphaticus (Nodus lenfatikus): Lenf düğümü
- Kanda Normal Değerler
- Spesifik ağırlık; erkekte 1055-1062, kadında 1030-1032 ve 1050-1055
- Eritrosit sayısı; erkekte 4.8-6 milyon/mm³, kadında 4.5-5 milyon/mm³, çocukta 4-6 milyon/mm³
- Hemoglobin; yetişkinde %14-20, çocukta %14-24 g
- Lökosit sayısı; yetişkinde 3500-10000/mm³, çocukta 5000-15000/mm³

- Trombosit sayısı; 200000-600000/mm³
- Semptomatik Terimler
- Agranülositoz: Kanda granülosit sayısının aşırı düşmesi
- Bazofilizm: Bazofil sayısında anormal artış
- Eozinofili: Eozinofil sayısında anormal artış
- Eozinofilüri: Eozinofilik lökositlerin idrarda bulunması
- Eritropeni: Kırmızı kan hücrelerinin yetersizliği
- Eritrositüri: Kırmızı kan hücrelerinin idrarda bulunması
- Hemoliz: Eritrositlerin parçalanması
- Hematüri: İdrarın kanlı oluşu
- Hemoraji: Herhangi bir damardan yırtılma sonucu vücut içine yada dışına kan akışı
- Jeofaji: Toprak yemek

- Lökopeni: Kanda lökosit sayısının azalması
- Lenfopeni: Kanda lenfosit sayısının az olması
- Monositoz: Kanda monosit sayısının aşırı artışı
- Nötropeni: Kandaki nötrofil sayısında azalma
- Nötrofili: Nötrofil sayısında azalma
- Pika: Normalde yenmeyecek olan bazı maddeleri yeme arzusu (toprak, kil, saç vb)

- Diagnostik Terimler
- Acquired immunodeficiency syndrome (AIDS): Kazanılmış immün yetmezlik sendromu
- Anemi: Çeşitli nedenlerle kandaki eritrosit sayısının azalması
- Akut hemorajik anemi: Ani kan kaybına bağlı anemi
- Aplastik anemi: Kemik iliğinin atrofisine bağlı anemi

- Demir eksikliği anemisi
- Pernisiyoz anemi: Kanda eritrositlerin ileri derecede azalışı
- Sickle cell anemi: Orak hücre anemisi
- Vitamin C eksikliği anemisi
- Eritroblastozis fetalis: Annenin Rh-, fetusun Rh+ olduğu durumda görülen ve kırmızı kan hücrelerinin hemolizi ile karakterize olan durum
- Hemofili: Kanın pıhtılaşmaması
- Lösemi: Kanda lökositlerin anormal artışı
- Lenfoma: Lenf dokusunda gelişen tümör
- Metastaz: Kanserli bir hücrenin bir organdan diğerine sıçraması
- Multiple myeloma: Kemik iliğinde tümör
- Trombositopeni: Kanda trombosit sayısının anormal azalması

• Diagnostik Testler

- CBC (Complete blood count=Total kan sayımı)
- RBC (Red blood cell=eritrosit sayısı)
- HGB (Hemoglobimetri=Kandaki hemoglobin miktarının ölçülmesi)
- HCT (Hematokrit): Kanın şekilli elemanlarının plazmaya oranını gösterir.
- PCT (Platelet count): Trombosit sayısının hesaplanması
- MCV (Mean Corpuscular volume): Mikrometreküpte bireysel hücre hacminin hesaplanması
- MCH (Mean Corpuscular Hemoglobin): Ortalama kırmızı kan hücresindeki hemoglobin miktarının hesaplanması
- MCHC (Mean Corpuscular Hemoglobin Concentration): Kırmızı kan hücrelerindeki ortalama hemoglobin miktarı

- Terapötik Terimler

- Blood transfusion: Kan transfüzyonu

- Crossmatching (Kros-meç): Verici ile alıcı kanının karşılaştırılması